

Anna gillar full gas

Anna Gustafsson, 37, föddes med en ärftlig hörselskada. Hennes erfarenheter av att gå i vanlig klass gjorde att hon bestämde sig för att flytta till Örebro när hon själv fick barn för att ge sonen Albin, som också är hörselskadad, bättre förutsättningar i skolan.

Som barn var Anna en ”pojkflicka” och hennes drömyrke var lastbilschaufför.

– Jag tog lastbilskort som 19-åring, men jag har aldrig fått jobba med det.

I stället arbetar hon nu som murare.

TEXT: STEFAN ANDERSSON FOTO: NINA HELLSTRÖM

ANNA ÄR FÖDD OCH UPPVUXEN I VIMMERBY och har nedsatt hörsel på grund av ett syndrom som kallas BOR (se faktaruta).

– När jag var liten hade jag många öroninflammationer. Det var en jobbig tid. Jag och min syster hade utstående öron och även en missbildning i innerörat och vi opererades många gånger.

Anna och hennes syster är enäggstvillingar, de har även en äldre bror som har hörselnedsättning. Anna tycker att det har varit en fördel att de är fler i samma familj som hör dåligt så att de kunde få stöd av varandra.

– Jag och min syster är lika till utseendet, men vi är väldigt olika till sättet. Hon är till exempel duktig teoretiskt och gick vårdlinjen på gymnasiet medan jag började på fordonsteknisk linje.

De första åren i skolan fick de åka två mil till en skola där de gick i en mindre klass.

– Men när vi började i fyran var vi tvungna att flytta till en större klass. Det var jättejobbigt. Jag var en pojkflicka och lekte mest med pojkar och blev lite mobbad. Men jag kunde försvara mig och var det någon som ville slåss så fick han på nöten.

Anna säger att det var kämpigt i skolan och att hon nog aldrig riktigt förstod hur dåligt hon hängde med.

– Men jag hade inga problem med sociala kontakter. Jag var något av en spelevink.

När Anna började i gymnasiet blev det värre.

– Jag hängde inte med och mina betyg var dåliga. Så jag hoppade av och började jobba på ett tvätteri, säger hon.

I samma veva hade hon också träffat en kille som hon flyttade ihop med.

– Jag var väldigt envis och stark och jag var nog inte lätt att ha att göra med för mina föräldrar...

Jakt och motorcyklar

Både Anna och hennes kille var intresserade av bilar och motorcyklar och i samma veva tog hon motorcykelkörkort. De tog även jägarexamen tillsammans och Anna blev rejält biten av jakten.

– Jag hade blivit uppsagd från tvätteriet och skulle på en anställningsintervju på ett företag i träindustrin. Men då frågade en granne om jag ville följa med på en jaktutflykt han hade ordnat.

– Jag var så sugen på att följa med att jag ringde och sa att jag inte kunde komma på intervjun för att jag skulle ut och jaga. Chefen där var själv ”jaktnisse” så när han fick höra det sa han ”anställ henne på en gång”.

ANNA GUSTAFSSON

ÅLDER: 37.
FAMILJ: sonen Albin 8.
BOR: Örebro.
SYSSELSÄTTNING: murare.
INTRESSEN: Albin, datorn, motorcykeln, jakt och träning.
HÖRSELSKADA: Nedsatt hörsel på ena örat och har tinnitus och är nästan döv på det andra.
ÖVRIGT: Har en tvillingsyster.

Jobbet som innebar att Anna satt vid maskiner hela dagarna var kanske inte idealiskt med tanke på hennes hörsel.

Hennes jaktintresse gjorde att hon också ställde upp i en tävling i lerduveskytte.

– Jag stod en hel lördag och sköt. Jag använde hörselkåpor, men det hjälpte inte. Efteråt fick jag en jäkla tinnitus och blev nästan döv på högra örat, det öra som jag hade hört bäst på.

Blev en svår omställning

Anna blev sjukskriven och hon kände det som att livet slogs i spillror.

– Jag hade ett tryggt liv med hem, sambo och jobb. Det blev en svår omställning att gå hemma och vara sjukskriven och det blev påfrestande för förhållandet.

Till slut bestämde sig Anna för att flytta in till Vimmerby.

– Läkarna sa åt mig att det inte var några problem om jag ville bli förtidspensionerad. Då tändes en gnista i mig och jag tänkte: Det ska jag inte!

– Jag levde sedan ensam och försökte landa i tillvaron. Jag var 22 år och kom fram till att jag måste prioritera om och bestämda mig för att börja läsa in gymnasiet.

Anna sa upp sig från sitt jobb och började plugga på Fellingsbro folkhögskola utanför Örebro.

– Det var bland det bästa jag har gjort. Jag märkte att jag kunde klara av studierna och kände mig som en tillgång.

– Men samtidigt hamnade jag i en identitetskris mellan hörande och hörselskadade som jag tyckte var jobbig. Jag upplevde att många hörselskadade elever trodde att man inte behövde kämpa och att allt skulle serveras på silverfat och det störde mig.

Efter ett år flyttade Anna hem till Vimmerby och började på en vanlig folkhögskola.

– Det gick bra jag kunde ställa krav på vad jag behövde i skolan och jag läste in treårig behörighet.

Fick dra ett tungt lass

Anna hade också träffat en ny pojkvän och hade fått jobb som hörselkonsulent.

– Så småningom blev jag gravid och fick Albin. Jag var lycklig, men det var också jobbigt. Jag var mamma, hade tinnitus och hörselnedsättning. Albin var sjuk ofta och jag fick dra ett tungt lass.

Det visade sig att Albin hade arvt hörselnedsättningen och han

forts.

Anna med sonen Albin.

fick sin första hörapparat när han var två år.

Anna började arbetspröva på biblioteket i Vimmerby som biblioteksassistent där hon jobbade i ett och ett halvt år.

– Det var omvälvande att jobba där. Det var tyst, lugnt, skönt och jättebra.

Siktade in sig på Örebro

Men Anna är inte vara en person som stannar på en plats av ren bekvämlighet. Redan när Albin föddes hade hon funderingar på att flytta till Örebro.

– Jag och Albins pappa hade brutit upp. Jag prioriterade bort förhållandet mycket på grund av min hörselnedsättning. Jag vill gärna ha det lugnt och tyst när jag kommer hem.

För snart tre år sedan, när Albin var sex år, gjorde Anna slag i saken och flyttade till Örebro.

– Det var så skönt att få honom i en skola där de hade förståelse för hans behov och där han kunde få hjälp och där de också hade förståelse för mig som hörselskadad mamma.

Brankiootorenalt syndrom

• Brankiootorenalt syndrom, BOR, är en ovanlig, ärftlig, sjukdom som kan ge hörselnedsättning och missbildningar av öron och njurar samt fistlar och cystor på halsen. Brankiootorenalt syndrom, som även kallas Melnick-Frasers syndrom, kan se olika ut från individ till individ. Det är mycket stora skillnader i sjukdomens svårighetsgrad, också hos medlemmar i samma familj. Alla får inte alla symtom eller så blir de lindrigare hos en del.

FAKTA

”Det var så skönt med en skola där de hade förståelse för mig som hörselskadad mamma”

Men i samma veva fick först hennes mamma lungcancer och gick bort och sedan fick hennes syster bröstcancer.

– Eftersom vi är tvillingar gjorde dom även en utredning på mig och kom fram till att jag hade 80 procents risk att få bröstcancer så jag hade inte så mycket val. Jag opererade bort bröstet i förebyggande syfte, säger hon.

– Det var en väldigt jobbig tid och jag hade samtidigt mycket med Albin och min flytt.

Fanns inga chaufförsjobb

Som framgick av artikelns inledning arbetar Anna numera som murare.

– Jag sökte jobb som chaufför, men det fanns inga så jag blev erbjuden en utbildning för kvinnor inom byggbranschen.

Efter en provintagning på tre veckor blev hon antagen till den ettåriga utbildningen. Hon valde att specialisera sig inom murning och kakelsättning.

– Det var ett jättelyft, det har aldrig gått så bra för mig på någon utbildning, säger hon.

Efter utbildningen var det dags söka praktikplats.

– Det var jättejobbigt att ringa runt och berätta att jag hör dåligt, inte minst som tjej i en mansdominerad bransch även om jag visste att jag skulle klara mig bra.

Anna har nu jobbat drygt ett år på Puts & Tegel i Örebro, den största murarfirmen i stan. Hon trivs bra med jobbet trots att det är tungt.

– Det var en väldigt kick att känna att jag klarar av det. Det är jättetungt ibland och jag har inget extra förspant för att jag är tjej. Men jag tycker om att ta i och att vara slut i kroppen när jag kommer hem.

– Som hörselskadad på ett bygge måste man också alltid ”vara med” och vara på sin vakt, men jag har lärt mig att hålla koll och att titta på andra.

Anna säger att det brukar vara en rå jargong på byggena.

– Men jag är inte sämre än att jag hänger med.

I framtiden hoppas hon kunna gå vidare inom sitt yrke och bli kakelugnsmakare.

– Det vore något, säger hon.

Lika vild som sin mamma

På fritiden, så mycket fritid man nu har som ensamstående mamma, brukar hon bland annat åka motorcykel, surfa på datorn och chatta med vänner. Dessutom springer och styrketränar hon en del.

– Varannan helg åker Albin hem till sin pappa och då får jag passa på att leva loppan.

Jakten, med vapen alltså, har hon däremot fått lägga åt sidan.

– Det kanske jag kan ta upp när jag blir gammal. Nu är det Albin som gäller.

Och Albin är redan en van motorcykelåkare.

Anna gillar att koppla av hemma framför datorn.

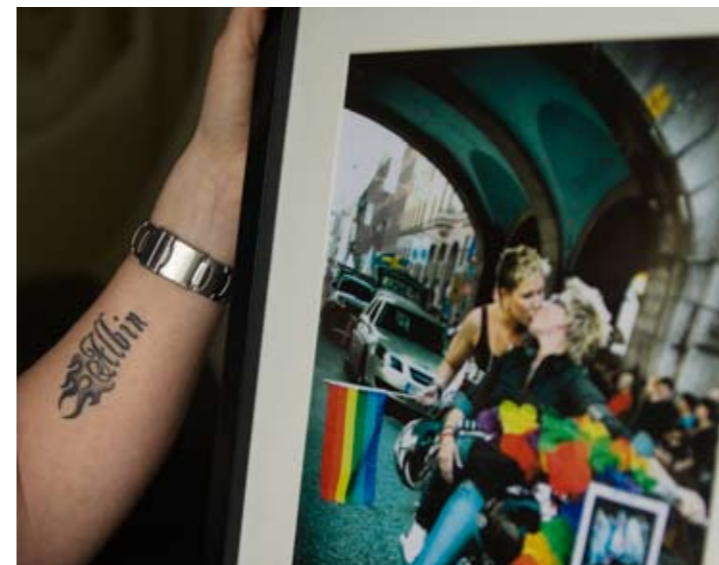
– Han är lika vild som sin mamma och han var fyra år när han åkte motorcykel första gången. När jag lämnade honom på förskolan första gången åkte vi motorcykel dit, så han har fått ”gasa” som person-tecken, säger Anna och demonstrerar med handen hur man gasar med en motorcykel.

Anna har kvar sin tinnitus, men hon tycker att hon har lärt sig att ”komma överens” med den, men hon måste fortfarande ta insomningstabletter för att kunna sova.

– När jag flyttade till Örebro trodde jag att jag skulle träffa fler hörselskadade och döva vänner, men det har inte blivit så mycket ännu. Jag har mest träffat killkompisar via jobbet och så har jag chattat med vänner på datorn. Det är lite svårt att ”komma in” i Örebro och jag känner mig inte riktigt hemma varken bland hörselskadade eller döva.

Hon är inte med i någon motorcykelklubb. Men åker gör hon en hel del, ofta till Stockholm.

– Jag försöker hitta nya vägar att åka på. Men sommarens höjdpunkt är Pridefestivalen. Då brukar jag åka i kortegen på lördagen, det är jättehäftigt. ●

När Anna ville skaffa en tatuering kändes det naturligt för henne att tatuera in Albins namn. Fotot Anna håller i är från Pridefestivalen 2007. Här sitter hon på sin motorcykel på Kungsgatan i Stockholm och får en rejäl kyss av sin passagerare.

Klipp ut & spara!

Miss inte dina medlemsförmåner!

Du vet väl om att du som är medlem i HRF får en rad rabatter och förmåner?

Rabatt på telefoner/telefonhjälpmedel. Hos HRF Hörteknik AB får HRF-medlemmar 5 procent rabatt på anpassade telefoner (med bra ljud, teleslinga med mera) samt på telefonhjälpmedel. Mer information och beställning: HRF Hörteknik, tel 08-457 55 00 eller www.hrfteknik.se.

Rabatt på mobiler. HRF-medlemmar får 5–15 procent rabatt på bruttopriset på Dialects telefonprodukter, t. ex. mobiler med tillbehör. Mer information: Dialect, tel 020-42 02 02, www.dialect.se.

Juridisk rådgivning. Alla kan vända sig till Hørsellinjen med frågor om hörsel. Men vid svåra fall som rör socialförsäkringar kan du som är HRF-medlem dessutom bli erbjuden råd av HRFs juridiske konsult. För mer information: Hørsellinjen, tel 0771-888 000 eller www.horsellinjen.se.

Barn- och ungdomsförsäkring. HRF-medlemmar kan teckna sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn, utan hälsoprövning av barnet. För mer information: www.folksam.se eller närmaste Folksam-kontor.

Medlemsförsäkring. Du som är HRF-medlem omfattas av HRFs olycksfallsförsäkring hos Folksam när du deltar i verksamhet anordnad av HRF.

Rabatt på resor/hotell. HRF-medlemmar får 10 procent rabatt på resor med Tallink Silja till Helsingfors, Åbo, Tallinn, Riga och Mariehamn samt specialpris på Tallink Siljas hotell. Bokning: tel 08-22 21 40 (privatresa), tel 08-22 08 30 (grupp-/konferensresa). Uppge ditt medlemsnummer och HRFs avtalsnummer: 6874.

Rabatt på hotell. Som HRF-medlem får du rabatt hos hotellkedjan Scandic, som har satsat på tillgänglighet. Bokning: tel 08-517 517 00. Uppge HRFs avtalsnummer: D359118544.

Medlemskap i Unga Hörselskadade. HRF-medlemmar som är 0–30 år kan gå med i UH utan kostnad. Läs mer på www.uh.se. Tel: 08-457 55 00.

Läs mer på www.hrf.se/medlem

